

FACKFÖRENINGSRÖRELSEN

På sommaren 1919 cirkulerade det listor bland arbetarna i Svartå bruk med uppmaning att anteckna sig för medlemskap i en fackförening som skulle bildas. Den 26 september en kall och kulen höstsöndag hölls ett möte i bruksparken. Avdelningsordföranden Valdemar Thörne från Hagfors höll föredrag, och efter detta beslöts de närvarande att bilda en fackförening och begära anslutning till Metallindustriarbetareförbundet. Sekreterare vid detta sår Svartå arbetarna så betydelsefulla möte var Axel Adamsson sedermera ombudsman och revisor inom förbundet. Det var svårt få fram personer som var villiga att åtaga sig styrelseuppdrag.

Till slut fick styrelsen följande sammansättning. Ordförande Axel Adamsson, kassör Hjalmar Moström, sekr. Valdemar Broman, vice ordf. Karl Nordström, revisorer Johan Kolmodin och Oskar Schef. Vid första verksamhetsårets slut var det 67 medlemmar.

Löneuppgörelser var de förhärskande frågorna, och bolagsledningen var de flesta gånger svåra att komma överens med. Det första avtalet undertecknades i augusti 1920 och den överenskommelsen får nog betraktas som den förmånligaste i Avd. historia. Men under den lågkonjunktur som började året därpå fick man vidkännas ända till 48 proc. lönereducering.

Då de ville få förhandlingar till stånd blev svaret "vill ni inte arbeta så slipper ni". Det var hård mark för facket att bryta sig igenom.

Slutligen blev motsättningarna så stora att man bestämde sig att gå i strejk den 23 januari kl. 7.00 fristen förlängdes emellertid till den 28 januari kl. 7.00, detta var 1924. då lades arbetet ner.

En årslång konflikt inleddes. Arbetsledningen gick så långt med sina stridsåtgärder, att vräkningsdom löstes för en del av avdelningens medlemmar. Vräkningen kom emellertid aldrig till stånd. Strejken avblåstes då en överenskommelse träffades där arbetarnas ursprungliga krav i fråga om minimilönerna blev godkända. För första gången i avdelningens historia tillkom en bestämmelse om semester och semesterersättning. Strejken som genom sympati strejk av sågverksarbetarna i Hasselfors fick ett hastigare slut än väntat. Blev också en klar seger för avdelningens medlemmar, även om en del av de vunna fördelarna måste uppges vid senare uppgörelse. Den 1 mars 1962 gick Svartå Metall upp i Metalls avd. 119 i Degerfors.